

Humánökológia tanári továbbképző tanfolyam

*JPTE Tanárképző Intézet,
1998. szeptember*

Programunk Magyarországon először nyújt szélesebb választékot a gyakorló pedagógusoknak az ember- és társadalomismeret, valamint a történelem és a művelődéstörténeti tárgyak oktatásában alkalmazható humánökológiai ismeretekből. A környezetpedagógia szempontjainak és témáinak megjelenítése a humán képzésben ugyanúgy, mint a földünk és környezetünk, valamint az ember és természet műveltségi területeken megfelel a NAT követelményrendszerének.

Továbbképzésünk kétféle:

– a 90 órás szaktanfolyamra jelentkezők a program kurzuskínálatából tetszés szerint választhatnak három tárgyat, melyekből két félév után vizsgát tesznek és erről szóló tanúsítványt szereznek;

– a tanfolyam az Intézetünkben akkreditáció alatt álló humánökológia (környezetpedagógus) egyetemi szakirányú továbbképzés részét képezi. A szakirányú továbbképzés 360 órás, négy félévet ölel fel. A szaktanfolyam elvégzését a diplomában beszámítjuk. A jelentkezők felvehetik a szakirányú továbbképzés valamennyi elsőéves tárgyát (180 óra).

A résztvevők egyéni igényeiknek megfelelően segítséget kapnak ökológiai szempontú helyi tantervek kidolgozásához a saját szaktárgyuk területén.

A részvételi díj mindkét esetben félévenként 25 000,- Ft. Az előadásokra, illetve szemináriumokra kéthetente pénteki és szombati napokon kerül sor. A továbbképzés helyszíne Pécs, a résztvevők számára kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

Tantárgyaink az első félévben: a környezeti nevelés módszertana és lélektani alapjai; a kínai bölcelet és európai párhuzamai; globális környezeti és népesedési problémák; környezeti konfliktusok társadalmi hatásmechanizmusai; kulturális változások az ezredfordulón; ökológia és rendszerelmélet.

Tantárgyaink a második félévben: a technikai civilizáció hatása a környezetre

és az emberre; az ökológia politikai filozófiája és erkölcstana; életmód- és háztartástan; ökológiai antropológia; urbanisztika.

Részvételi szándékát az alábbi címen jelezheti:

Janus Pannonius Tudományegyetem Humánökológiai Tanszéki Csoport, 7624 Pécs, Ifjúság útja 6. Telefon: 06/72/327-622, 06/72/213-418, Fax: 06/72/327-622/4003

Felsőoktatási tankönyvek és pedagógus kézikönyvek

A Planétás Kiadó elnyerte a Nemzeti Kulturális Alap pályázatát, mely a népművészet iskolai oktatásának esélyeit kívánja növelni. Olyan felsőoktatási tankönyveket és kézikönyveket jelentet meg a Kiadó, mely nagy hiányt pótolhat a jelenlegi szakkönyvkiállításban.

A témakörök a következők:

- hangszeroktatás;
- népdaloktatás;
- néptáncoktatás;
- kézművesség oktatása.

A Kiadó a témakörök összeállításában, a szerzők kiválasztásában jeles szakemberekből álló Szerkesztő Bizottság tanácsaira és javaslataira támaszkodik. A Szerkesztő Bizottság tagjai:

Sebő Ferenc, Halmos Béla, Felföldi László, Hortobágyi Gyöngyvér, Veszprémi Katalin, Péterfi László, Káldi Mária, Tarján Gábor.

A Kiadó a felsőoktatásban „tankönyvként” vagy „segédkönyvként” szeretné terjeszteni, valamint a már végzett pedagógusoknak szakkönyvként kézikönyvként ajánlja.

Az új felsőoktatási törvény a felsőoktatásban használatos tankönyvek és szakkönyvek megjelentetésére jelentős támogatást biztosít pályázati rendszerben.

A Kiadó készülő pályázatához felmérést készít, a várható példányszámigényről és egyúttal véleményt is szeretne kapni az oktatásban való hasznosságáról.

A következő művek megjelentek:

- *Tátrai Zsuzsa–Karácsony Molnár Erika*: Népszokások;
- *Sebő Ferenc*: Népzenei olvasókönyv;

- *Lázár Katalin*: Népi gyermekjátékok;
- *Csuporné*: Fazekasiskola;
- *Felföldi László* szerk. (Martin Gy.–Pesovár E.–Pesovár F. és társai): A magyar nép tánc kultúrája;
- *Kósa László*: Magyar népi műveltség és társadalom;
- *Nagy Mária–Vidák István*: Nemezkészítés;
- *Ratkó Lujza*: Szatmári táncok.

Mit kívánunk a magyar televíziótól?

1. A 0–18 éves korú gyermekeknek színvonalas, őket nem kihasználó, kifejezetten nekik szóló műsorokat kell bemutatni mind a közszolgálati, mind a kereskedelmi televíziókban, amelyeknek a szórakozás mellett a legteljesebben elő kell segíteniük a gyermekek testi, lelki (szellemi, erkölcsi és szociális) fejlődését.

2. A gyermekek a televízió segítségével láthassák, hallhassák, fejzethessék ki magukat és szubkultúrájukat, amellyel meg erősíthetik én-tudatukat, földrajzi, közösségi hovatartozásukat.

3. A televízió a nemzeti kultúrára építse műsorait, ugyanakkor legyen fogékony és nyitott más kultúrák iránt, ismerje el és értékként kezelje azokat.

4. A gyermekműsorok műfaj és tartalom tekintetében legyenek változatosak.

5. A 630–730-ig, majd 1400–2200-ig tartó védősávban a közszolgálati és a kereskedelmi televíziók fokozottan törekedjenek arra, hogy olyan műsorszámokat mutassanak be, amelyek nem károsak a gyermek testi, lelki (szellemi, erkölcsi és szociális) fejlődésére, kifejezetten kerüljék az erőszakos és szexjelenetek vetítését.

6. A védősávban bemutatott hírműsorok, reklámok, programelőzetesek kerüljék az öncélú erőszakot bemutató, sokkoló képsorokat, s enyhébb esetekben is (szóban, piktogrammal stb.) hívják föl arra a nézők figyelmét.

7. A műsorok nyújtsanak segítséget a gyermekeknek, a családoknak abban, hogy pozitív nézői szokásaik alakuljanak ki, hívják föl a szülők figyelmét nevelési felelősségükre.

8. A gyermekműsorokat abban az időben kell sugározni (vagyis a védősávban), amikor a gyermekek ténylegesen láthatják azokat.

9. A műsorszámok jellegéről tájékoztatást kell adni a műsorelőzetesekben, a ki nyomtatott programokban, illetve közvetlenül a vetítés előtt a következő kategóriák szerint:

- általános (minden korcsoportnak ajánlott),
- gyermekbarát (minden korcsoportnak ajánlott gyermekműsor),
- szülői felügyelettel (pl. enyhén erőszakos akciófilm esetén, amikor a szülőnek kell eldöntenie, gyermekének alkalmas-e a műsor),
- 12 éven felülieknek,
- 15 éven felülieknek
- 18 éven felülieknek.

10. A műsorszámok kategóriázását társadalmi bizottság végezze.

11. A műsorok magas színvonalának érdekében megfelelő anyagi alapot kell létesíteni és elérhetővé tenni.

12. A mindenkori kormányok, gyártók, forgalmazók, mecénások ismerjék el a hazai gyermektelevíziózás közszolgálati fontosságát, lehetőségükhöz mérten támogassák azt.

Magyarországi Gyermekbarátok Mozgalma országos elnök

Levélcím: 1701 Budapest, Pf. 244.

Tel./fax: 313-98-74

E-mail: mgym@mail.c3.hu

Internet: <http://www.c3.hu/~mgym>

Központi iroda: Budapest VIII.,

Köztársaság tér 26.

Adószám: 18022445-143

Deák Ferenc és Bagu Balázs

Ezúton követjük meg szerzőinket, a kárpátaljai közoktatás fáradhatatlan munkásait, akiket technikai hibából „E számunk szerzői” között Szlovákiába „költöztettünk” át.

Vége megvalósult egy álomom. Az álmok megvalósulása maga a halál, mondják a filozófusok, mert akkor az ember egy célképzetet minimum elveszít. No, ha ezt mondják, csak mondják, felőlem akár örökké is élhetnek. Mire föl a hetyke hang, kérdezhetné az olvasó, és joggal tenné fel a kérdést. Semmire. Ilyenem van, füttyülhetnékem a világra. Mert, én, bejelentem itten, foteltulajdonos lettem! Ez így persze pontatlan. Volt nekem fotelom eddig is, nem is egy, de éppenséggel több. Például a nappalinkban van egy óriási fotel, amit évek hosszú során elkeseredett harcok közepette kivívtam magamnak. Ha vendég jön, addig settenkedem, állom el az útját és vonom el a figyelmét, míg a végén én zuhanhatok bele a fotelba, ő ül az egyebeken. Gyermekeim és feleségem is békén hagyják a fotelt, legfeljebb kottákat, cédelemezeket, illetve vasalni való ruhát tárolnak benne olyankor, ha nem vagyok a színen. Az a fotel biztosan az enyém. (Egy fotel számomralétének több feltétele van, ezeket most nem részletezem.) Azután ott van az abonyi fotel, édesanyámnál, amelyik szintén jól tartja meg a fejét, ami egy fotelnak alaptulajdonsága kell legyen, abban ülve dolgozom, nézem a tévét, töltöm magamnak a vörösborokat. A család szétfészkelődik. Anyósomnál, Cegléden azt a fotelt foglaltam el, amelyik a tévével szemközt van. A két egyforma közül a különbet. Sógorom, aki több mint negyven évet élt le a házban, így joggal tarthatna igényt a fotelra, megértő mosollyal engedi át nekem a helyet – addig is marad a gyerek, amíg örül. A Szivárvány szerkesztőségében is van egy fotelom, naná, háttal a tükörnek, abba már nem ülnek bele a fiatalok, sőt, szerkesztőtársaim – Jankovics úr és Szűgyi költő – is tiszteletben tartják; egyedül Mócsi társszerkesztő huppan bele gyanútlanul, amikor Chicagóból hazahozza a gépe, de őt nem bánom se bántom, hiszen részben a fotel az ő magántulajdona, részben meg úgyszólván belőle egy-két napon belül, hogy elrepüljön, vissza a tengeren túlra. A törökbálinti gimnáziumban is van egy fotelom, abban tanítok, a diákok hordozzák a teremváltáskor a fejük tetején, leginkább a Rosta Laci meg a Verebényi Csaba, csinos kis bőrfotel, Szűcs Tomi, hajdani tanítványom csempészte ki otthonról, direkt nekem, az iskolába, hogy taníthassak benne.

Mint látható, fotel van bőven.

De ez az új, ez más. Ez a kicsinyke teraszunkon nagy nád-fonott fotel, a Bécsi úton. Négy van belőle, külső szemlélő számára négy egyforma a nád-fonott asztal körül, de valójában ez a legszebb, és a legfunkcionálisabb. Kinéztem, beállítottam magamnak, elhelyezkedtem, azután, benne ülve, fölvettem a családnak, hogy ki-ki válasszon a maradék háromból. És most itt ülök, ahogy tíz éve elterveztem, a teraszon, a fotelban. Éjfél körül jár az idő, hallgat a ház, sötétek a szemközti ablakok. Sötét a terasz is, csak a laptop monitora világít. Az is csak azért, mert éppen ezt a cikket írom. Arról, hogy a fotelban ülve éppen ezt a cikket írom. Boldog vagyok, milyen különös ezt leírni, mert most a helyemen vagyok. A fotelban, melyben ülnöm kell évtizedes elhatározás megvalósulásaként. Nézem a házak, a tetők sziluettjét, hallgatom az elcsöndesedett óbudai éjszakát. A hajnalt várom. S azt a bizonyos részegséget. Nyugodt vagyok, most, ma, biztosan nem jön el előbb a másik, csak ez, csak ez az ő, az égi bál végeztével. Szép álmokat, olvasóm, ki most fordulsz a másik oldaladra. Hiszen ragyognak fönt a csillagok.

Zalán